

A TERCINA EGYÜTTES MŰSORAI

Műsoraink kb. 1 órásak, szünet és taps nélkül. Az előadás kb. 2/3 része zene, 1/3 része pedig irodalom.

Minden műsorunkhoz képzőművészeti társításokat vetítünk. Az együttes három zenésze mellett egy vagy két színművész fellépőnk és egy, a vetítést kezelő segítőnk jön velünk.

Az együttes tagjai:

Kállay Katalin – reneszánsz és barokk furulyák

Vitárius Piroska – reneszánsz és barokk hegedű

Győri István – reneszánsz lant, vihuela, arciliuto, barokk gitár, romantikus gitár

Az együttes műsorai zenetörténeti korok szerint:

Reneszánsz zenével:

Várak királya

Királynak szóló tanács

Paráznál élgetőbb

Szép nap, rút éj

Ezt is Bokácsiában olvastam

Barokk zenével:

Sírdogál a gyermek Isten

Harlekin búsul

És fölzeng a világ

Viccelnek velem

Ragasztott szonetkoszorú

Rongyszőnyeg

Barokk embléma több verzióban

Álmom az Isten

Mi az élet?

Az életet már megjártam

A nemzeti romantika zenéjével:

A helység kalapácsa

ÜNNEPI MŰSOROK

ADVENT, KARÁCSONY

SÍRDOGÁL A GYERMEK ISTEN

Zene: korabarokk zene

Irodalom: a karácsony költészet

Kép: karácsonyi tematikájú festmények

A műsorban elhangzó zenék részben a korabarokk korban született alkotások, melyek hangulatukkal illeszkednek a karácsonyi szövegekhez, részben eredeti, karácsonyi témájú zenék.

A műsorban elhangzó irodalom a Karácsony témáját a hagyományostól eltérő, szokatlan megközelítésben fogalmazza meg.

„Többféle magatartás van a karácsonyt illetőleg.

Egynéhányat figyelmen kívül hagyhatunk:

A társadalmat, a tunyát, a nyilvánvalóan üzletit,

A lármásat (a bárokat éjfélig nyitva tartják),

S a gyerekest – ami távolról sem a gyermeké:

Annak a gyertya csillag s az arkangyal

Tárt szárnyával a fa tetején

Nem pusztá dísz, hanem valóban angyal.” /T.S. Eliot/

FARSANG

HARLEKIN BÚSUL

Zene: barokk zene

Irodalom: bohóc tematikájú és abszurd költemények

Kép: Picasso, Arcinboldo és Rembrandt képei

Műsorunkban a bohóc figuráját járjuk körül. Nyilvánvaló szerepén, a nevetetésen felül bemutatjuk a bohóc szomorúságát, a nevetésben bujkáló tragédiát. A versek között nem csak bohóc témájúak szerepelnek, hanem abszurd és groteszk költemények is. Az előadáshoz választott extrém zenék a hallgatót a barokk zene egy nem túl gyakran bemutatott, szokatlan és meglepő, már-már „hatásvadász” területére viszik.

Kosztolányi Dezső

A komédiás dala - részlet

Mulassatok, a hinta indul,

nézzétek e színes pokolt.

Keblem sajog a tompa kintul,

de jőjjetek, ajkam mosolyg.

Ti vagytok az úr, én a szolgál,

bohócruhába öltözöm.

S elfojtom értetek, dacolva,

eget-kivánó ösztönöm.

Fejemből a vér zúgva csordul,

de rája süveget csapok,

s nem érzem a tarka lomtul

az égető, nagy bánatot.

MÁRCIUS 15.

A HELYSÉG KALAPÁCSA (2 színésszel)

Zene: Romantikus magyar zene

Irodalom: Petőfi-mű kivonata

Kép: régi kártyalapok

Petőfi ismert eposzparódiájának rövidített változata, ami egy kocsmai verekedés történetét dolgozza fel a klasszikus eposzok teljes kelléktárával.

A műsorban elhangzó zenék a XIX. századi magyar nemzeti romantika műfajából valók.

HÚSVÉT

ÉS FÖLZENG A VILÁG

Zene: német barokk zene

Irodalom: Pilinszky és Silesius versei

Kép: Móser Zoltán fotói

Pilinszky e műsorban elhangzó verseiben Krisztus szenvedése az emberi szenvedés szimbólumává válik. Ezáltal lesz Krisztus feltámadása az ember reménysége.

A műsorban Pilinszky versei mellett elhangzanak Angelus Silesius (1624-1677) német katolikus költő és misztikus teológus gondolatai.

Az elhangzó irodalommal tökéletes harmóniát hoz létre a német barokk zenéből gyakran sugárzó istenhit, az Istenbe vetett feltétlen bizalom érzése, mely az ember kicsiségének és sérülékenységének tudatából fakad.

*„Az a halál, melyből új élet sose serken -
Minden halál közül ettől fél csak a lelkem.”*

AUGUSZTUS 20.

KIRÁLYNAK SZÓLÓ TANÁCS

Zene: magyar gyűjtemények zenéi

Irodalom: Szent István intelmei

Kép: koronázási jelvények művészi igényű fotói

A műsorban teljes terjedelmében elhangzanak a szent király Szent Imre herceghez szóló intelmei, magyar reneszánsz zenével.

„HARLEKIN BÚSUL” és „A HELYSÉG KALAPÁCSA” című műsorunk az ünnepkörön kívül is előadhatóak.

TOVÁBBI MŰSOROK:

PARÁZSNÁL ÉGETŐBB (2 színésszel)

Zene: francia reneszánsz zene

Irodalom: Louise Labé francia költőnő és kortársai erotikus költészete

Kép: a kor francia képzőművészete

(Luise Labé) ”Tünetényes asszony lehetett. Egy gazdag lyoni kötélverő mester leánya, s egy még gazdagabb kötélverő felesége. Író, költő, zenész barátai úgy emlékeznek rá, mint "a szép kötélverőnére". Aki írt, beszélt róla, idővel emlékezett rá, elragadtatással szólt szépségéről, műveltségéről, énekhangjáról, lantjátékáról. Szalonja Lyonban a költészet és mindenfajta művészet egyik központja volt. „/Hegedűs Géza/

E műsorunkban a versek párokba szerkesztve hangzanak el, Labé szonettjeire korának más költői „válaszolnak”.

VICCELNEK VELEM Karinthy Frigyes arcai

Zene: itáliai korabarokk zene

Irodalom: Karinthy Frigyes versei és prózája

Kép: korabeli kávéházi fotók

„Jellegzetes humanista volt: hitt az emberben, hitt a tudományban, hitt a kultúrában, elkésértette az embertelenség, harcolt a gonoszság ellen. Ez volt egyéniségének a lényege, de a felszínen elsősorban a humorista, a nagy mulattató látszott. És azért volt ez lehetséges, mert valóban nagy humorista, nagy mulattató volt, aki nevetetés közben csaknem elfeledteti, hogy a józan ész bajnoka, a tudomány propagátora, a kor egyik nagy elbeszélő prózaírója és, alig észrevetten, kitűnő költők közt maga is kitűnő költő.” (Hegedűs Géza)

E szabálytalan lángeleme műveihez itáliai korabarokk zenét választottunk, a XVII. század első felében kialakult „stylus fantastycus” műfajából. Az elhangzó művek szerzői nem ismernek semmiféle korlátot, műveik improvizatívák, szabad formájúak, jellemzően rövid, karakteres szakaszokból állnak.

RAGASZTOTT SZONETTKOSZORÚ

Zene: Corelli triószonátái

Irodalom: Kiss Judit Ágnes versciklusa

Kép: H. Bosch képei

A szonettkoszorú formailag rendkívül virtuóz, szigorú verstani szabályok alapján szerkesztett ciklus, amely tizenöt szonettből áll. A ciklus mindegyik darabja az előző szonett utolsó sorával kezdődik, a 15. mesterszonettnek nevezett szonett pedig az előző tizennégy kezdősoraiból áll, és az egész ciklus mondanivalóját foglalja össze:

*„Az emberélet útjának felén
még nem tudom, hogy hová is jutottam.
Köröttem csönd, és azt is csak nyomokban
látom, mit magzatkorom éjjelén,*

*hogya a létért nagy árat kell fizetni:
testet kell húzni, csontot és velőt,
mit úgy megszoksz, hogy nem marad erőd
az út végén egy sóhajjal levetni.*

*Állok a ködben, sehol semmi támasz,
csak egy-két illat, ami ismerős,
de hogy hazajutok, már nem hiszem.*

*Meg kéne állni, megfordulni, ám az
ösztön, a vágy az újra túl erős,
sodródom csak a sűrű semmiben. „*

RONGYSZŐNYEG

Zene: itáliai korbarokk zene

Irodalom: versek Weöres Sándor versciklusából

Kép: Gross Arnold rézkarcai

„A Rongyszőnyegben elragad a szeszélyesnek tűnő ritmusok váratlan zenéje, megkap a kibomló kifejezések új meg új értelme, és a játékok, sóhajok és futamok útján kísérve a költőt egyre inkább meggyőződünk arról, hogy páratlan nyelvi erő, örökmozgó képzelet egyszeri mutatványainak vagyunk szemlélői.” /Képes Géza/

Az itáliai korbarokk zene improvizatív, szabad formájú darabjai játékoságukkal és spontaneitásukkal teremtenek összhangot az elhangzó irodalommal.

BAROKK EMBLÉMA TÖBB VERZIÓBAN

Zene: barokk variációs zenék

Irodalom: Weöres Sándor variációs versei

Kép:Kandinszkij festményei

Weöres Sándort sokan mondták korunk legnagyobb költőjének. Mások csak „öncélú játékosnak”. Ezekből az „öncélú játékokból” szerkesztettük össze e műsor irodalmi részét. Az elhangzó versekben összekeveredik az érthető az érthetlennel, a variációs játék során spontán kialakuló gondolatiság, a tudatosan átgondolt közléssel.

SZÉP NAP, RÚT ÉJ (2 színésszel)

Zene: angol reneszánsz zene

Irodalom: Shakespeare szonettjei, drámarészletek

Kép: reneszánsz tájképfestészet

A párokba szerkesztett szonettekből egy szerelmi történet bontakozik ki. Shakespeare szonettjei mellett elhangzik néhány drámarészlet, valamint egy ismeretlen Shakespeare-kortárs költő verse is.

Az előadás során felhangzó zenék az angol reneszánsz különös világát mutatják be. A szigeten élő, de az Európai kultúrával folyamatosan kapcsolatban álló zeneszerzők művei sajátos hangulatú világba viszik a hallgatót.

VÁRAK KIRÁLYA

Zene: magyar régizene

Irodalom: Mikszáth Kálmán művének részletei

Kép: magyar várakhoz, a lovagi élethez kapcsolódó grafikák, kódexrészletek

Mikszáth Kálmán: Magyarország lovagvárai című művének részleteiből áll ez a műsor. A várak történetéhez tartozó anekdotákat Mikszáth a tőle megszokott emberséggel, derűvel és finom humorral meséli el.

A műsor zenéjének válogatásakor igyekeztünk a viszonylag kevés fennmaradt forrásból egy változatos és szórakoztató összeállítást készíteni.

ÁLMOM AZ ISTEN

Zene: német barokk zene

Irodalom: magyar költők istenkereső versei

Kép: romos templomok és templomablakok fotói

A műsorban elhangzó versek Isten és ember viszonyáról szólnak.

Az istenkereső lélek őszintén megvallja hitetlenségét, kétségek között hányódva keresi a választ az élet és a lét végső kérdéseire.

E költeményekhez német barokk zenét: Bach, Handel, Telemann, Buxtehude, Pachelbel szerzeményeit választottuk.

EZT IS BOKÁCSIÁBAN OLVASTAM

Zene: Itáliai reneszánsz zene

Irodalom: Boccaccio novellái széki átírásban

Kép: reneszánsz rajzok, portrék

A meséket Győri Klára széki mesemondótól Nagy Olga gyűjtötte.

A műsorban Leonardo, Botticelli, Raffaello és más reneszánsz mesterek rajzait vetítjük.

„... mert mondanom sem kell, hogy a Boccaccio - novella széki tréfává változott Kali néni ajkán. Akkor kezdtem először elgondolkozni azon: hogyan lehetséges, hogy Kali néni teljesen székinék érezte a novellát, sőt az székiné is vált. És amikor kiderült, hogy bizony olvasta, mert én egyenesen kijelentettem: „Kali néni, ezt maga olvasta valahol”, akkor be is vallotta, hogy mind a száz „Boccacciót” olvasta. A bátyja lopta még az első világháború előtt tisztjétől, akinél puccer volt, s a családi ereklye Kali néni hozománya lett.”

Nagy Olga